

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

Quæstio I. Quid sint Decimæ, Primitiæ, & Oblationes?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

id, quod necessarium est ad cultum Dei, atque Ministrorum alimenta. In quo casu sunt præstanda Patrono alimenta in domo propria, non autem in ipsa Ecclesia: & quidem non solum pro se, sed etiam pro uxore, filijs, atque familia: ac insuper alimenta integra, id est, cibus, potus, vestis, lectus, & alia omnia, quæ sub alimentorum nomine continentur, dummodò (ut dictum) Ecclesiæ suppetant facultates.

DISTINCTIO IV.

De Decimis,

QUÆSTIO I.

Quid sint Decimæ, Primitiæ, & Oblationes?

Decimæ,
quid?

1. **C**ONCL. I. *Decimæ* sunt pars decima omnium fructuum iuste acquisitorum, Deo in recognitionem sui dominij universalis debita, atque Ecclesiæ Ministris quotannis exsolvenda. Ita in re communis; & desumitur hæc definitio ex *v. Tua nobis. de Decimis*, ibi: *Decimæ, quas Deus in signum universalis dominij sibi reddi præcepit, suas esse decimas & primitias asseverans: juncto c. Decimas Deo. 16. q. 7. & c. Ex transmissio. de Decimis, cum concordantijs.*

Decimarum
solutio est
actus Reli-
gionis, &
Justitiæ.

2. Unde colligitur, quòd solutio Decimarum, quatenus solvuntur à Fidelibus ob Dei cultum, atque in signum supremi ejus dominij in omnes res, & quòd ab ipso bona cuncta procedant, sit actus virtutis Religionis: quatenus verò spectatur, prout est debita Ecclesiæ Ministris, nobis spiritualia præbentibus, sit actus Justitiæ.

Qui frau-
dant Deci-
mas, quo-
modo pec-
cent?

3. Hinc illi, qui fraudant Decimas, peccant & contra virtutem Justitiæ, & contra virtutem Religionis; criminèque committunt *Sacrilegij*, c. *Decimas* quas. 16. q. 7. Insuper fraudantes Decimas, tum in *c. Omnes decimæ. 16. q. 1. & c. Tua nobis. de Decimis*, tum in Concilio Trid. *Sess. 25. c. 12. de Reform.* excommunicari jubentur, ibi: *Cùm decimarum solutio debita sit Deo, & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas invadunt, &c. Qui verò eas aut subtrahunt, aut impediunt, excommunicentur: nec ab hoc crimine, nisi plenâ restitutione secutâ, absolvantur. Hactenus Concilium.*

Jubentur
excommu-
nicari.

4. Cæ

4. Cæterùm hæc Excommunicatio non est latæ, sed primùm ferendæ sententiæ; prout desumitur ex ly, *excommunicentur*. Imò præmittendam esse trinam monitionem, antequàm infligatur, rectè cum alijs notat Barbosa in *Collectaneis ad cit. locum Concilij Trid. n. 5.* & favet textus c. *Omnes decima. 16. q. 7.*

Excommunicatio hæc non est latæ sententiæ.

5. Insuper, quòd justo Dei judicio frequenter in rebus temporalibus damna patiantur, qui Decimas dare negligunt; & e-contrà, qui Decimas diligenter dant, non solùm sanitatem corporis, sed etiam cum temporali fructu bona Cælestia promereantur, &c. urgentissimis SS. Augustini, & Hieronymi, auctoritatibus comprobatur c. *Revertimini. & c. Decima tributa. 16. q. 1.* Ubi D. Augustinus, *Serm. 219. de Tempore*, inter alia sic loquens refertur: *Cum Decimas dando & terrena, & cælestia possis premia promereri, quare pro avaritia duplici benedictione fraudaris? Hæc est enim Dei justissima consuetudo, ut si tu illi Decimam non dederis, tu ad decimam revoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti.*

Bona dantium, & mali non dantium Decimas.

6. CONCL. II. Primitiæ appellantur primi fructus agrorum, vinearum, hortorum, arborumque, Deo ut Largitori omnium bonorum in signum gratitudinis oblatis. Ita desumitur ex cap. 18. *Numer. ibi: Universa frugum initia (id est, Primitias) quæ gignit humus.* Additur notanter, *quæ gignit humus*: nam in animalibus Primitiæ, recepto stylo S. Scripturæ, vocantur *Primogenita*. Unde patet discrimen inter Primitias, & Decimas: nam hæc sunt decima pars omnium fructuum justè acquisitionum; illæ verò, fructus primi arborum, agrorumque, & hujusmodi.

Primitiæ, quid?

Primogenita, quid? Et quomodo differant à Decimis? An ceteræ præceptum offerendi Primitias?

7. Quæres, an extet præceptum aliquod offerendi Primitias? Resp. I. In Lege Mosaica extabat præceptum offerendi Primitias; uti patet ex c. 26. *Deuteron. ibi: Tolles de cunctis frugibus tuis primitias, pergesque ad locum, quem Dominus Deus tuus elegerit* &c. Item Exodi 13. *Sanctifica mihi omne primogenitum, & alibi.* Quia verò Cæremonialia, & Judicialia veteris Legis per Christi mortem, atque prædicationem Evangelij, evacuata fuerunt; hinc remanet Quæstio loquendo pro itatu Legis Evangelicæ; ad quam

8. Resp. II. Olim quidem ex præcepto Juris Ecclesiastici aderat ejusmodi obligatio solvendi Primitias; prout colligitur ex c. *Præter. dist. 32. & c. Decimas 16. q. 7.* ac notat *Glossa in cap. 1. x. In primitiis de Decimis.* Hodie tamen ejusmodi obligatio solvendi Primitias in plerisque locis per contrariam consuetudinem

Præsentia in Lege Evangelicæ?

730 Tract. XI. De Beneficijs, Jure patronatus, & Decimis. Dist. 17.
sublata est. Ita Pirhing tit. de Decimis, num. 172. Suarez, Azorius,
& alij passim.

Oblationes,
quid?

9. CONCL. III. Oblationum nomen, quantum ad propositum, accipitur pro illis oblationibus seu donis, quæ Fideles ad Altare offerunt inter Missarum solemnias. Ita desumitur ex c. Antiquus. 10. q. 1. & c. Omnis Christianus. de consec. dist. 1.

Oblationis
nomen du-
pliciter ac-
cipitur.

10. Additur notanter, quantum ad propositum. Siquidem Oblationis nomen interdum latè accipitur pro omni eo, quod offertur Ecclesiæ; sive id fiat in vita, sive in morte, sive sit quid mobile, sive immobile, arg. c. Videntes. 12. q. 1. ibi: Ipse res fidelium oblationes appellantur, quia Domino offeruntur. Quinimò oblationis nomen adeò largè acceptum, ipsas quoque Decimas & Primitias complectitur: verum strictè, & habito præsertim respectu ad communem modum loquendi, dicitur Oblatio, quod offertur Sacerdoti in Missa. Abbas c. Causa. de Verb. signif.

Oblationes,
an sint de
præcepto
faciendæ?

11. Quæres, an homines ad faciendas hujusmodi Oblationes teneantur? Resp. I. De ratione hujusmodi Oblationum est, quod voluntariè offerantur; juxta illud Exodi 25. Ab omni homine, qui offert ultroneus, accipietis eas. Et hinc regulariter loquendo istæ Oblationes non sunt de præcepto, nisi in certis casibus. Ita D. Thomas 2. 2. q. 86. art. 1. Abbas ad Rubric. Tit. de Parochijs, & alij.

Quid, si Mi-
nistri Eccle-
siæ indige-
ant

12. Additur notanter, nisi in certis casibus. Etenim, si Ministri Ecclesiæ indigeant, neque habeant aliunde, unde sustententur, tenentur Parochiani jure naturali, & Divino, ad Oblationes Presbyteris indigentibus faciendas: nam ex quo Sacerdos impendit spiritualia, debet consequi temporalia; Dignus enim est operarius cibo suo. Matth. 10. Unde, quamvis Sacerdos ob hoc non debeat subtrahere spiritualia, tamen Superior debet Parochianos compellere ad præstandas has Oblationes juris remedijs. Abbas loc. cit. Covarruvias lib. 1. var. resolut. cap. 17. num. 3. & alij.

Vel id ha-
beat con-
suetudo lo-
ci?

13. Deinde tenentur Parochiani ad faciendas Oblationes, ubi hoc habet consuetudo. Siquidem in multis locis consueverunt Parochiani, præsertim diebus Dominicis & alijs præcipuis Festis, facere ejusmodi Oblationes, juxta can. Omnis Christianus. de consec. dist. 1. Atqui Fideles tenentur, possuntque cogi ad observandas laudabiles consuetudines, c. Ad apostolicam. de Simon. & ampliùs de Oblationibus ostendit Hostiensis in Summa, tit. De Parochis, §. In tertia. Et quidem in hisce casibus adhuc Oblatio

Oblatio remanet quodammodo voluntaria, saltem quoad quantitatem, vel speciem rei oblatae.

QUÆSTIO II.

Quo jure, & ex quibus rebus solvendæ sint Decimæ?

14. **C**ONCL. I. Decimæ secundum substantiam spectantur, quatenus videlicet sunt necessarium stipendium Ministrorum Ecclesiæ, ad ipsorum sustentationem requisitum, debentur ipsis Jure naturali, ac Divino: quatenus vero spectantur secundum quotam, sive determinationem suam (id est, quod debeat dari ipsamet pars decima fructuum) tempore Legis Mosaicæ debebantur Jure Divino positivo; tempore vero Legis Evangelicæ duntaxat Ecclesiastico, licet antiquissimo, utpote ab Apostolis derivato. Ita Doctor Angelicus 2. 2. q. 87. art. 1. & alij passim, paucis exceptis. Ratio primæ partis desumitur ex cit. verbis Christi, Matth. 10. *Dignus est operarius cibo suo*, cum concordantijs. Altera vero pars, loquens de Lege Mosaicæ, patet ex c. 27. *Levit.* & alijs pluribus locis.

25. Tandem ultima pars, seu quod in Lege Evangelica debeantur Decimæ secundum quotam spectantur Jure Ecclesiastico, patet tum ex plurimis textibus Juris Canonici jam allegatis, vel in progressu allegandis. Tum ex eo: quia, si Decimæ simpliciter essent Juris Divini, non posset earum obligatio tolli per privilegium Summi Pontificis, aut contrariam consuetudinem: atqui hoc fieri posse, patebit ex dicendis *Quæst. IV.*

16. Nec dicas. In Jure Canonico c. *Parochianos. de Decimis*, expressè dicitur: *Decimæ non ab homine, sed ab ipso Deo sunt institutæ*: ipsæ dicantur debentur constitutione Divinæ? juncto c. *Tua. eod. ibi*: *Decimæ divinâ constitutione debentur*; ergo non solum Jure Ecclesiastico. Resp. enim, hujusmodi auctoritates vel accipiendas esse de Decimis secundum suam substantiam spectatis, & quatenus sunt necessarium stipendium Ministrorum Ecclesiæ. Vel dicendum, quod velint, Decimas Jure Divino debentur, non directè ac immediatè pro statu Legis Evangelicæ; sed solum remotè ac occasionaliter, quatenus ad imitationem Legis Divinæ, pro veteri Testamento statutæ, ad necessariam Ministrorum Ecclesiæ sustentationem, per Constitutionem Ecclesiasticam sunt denuò constitutæ.